

De vierde koning

De aanbidding door de drie koningen staat ingeschreven als een oerbeeld. Ook de geschenken die zij als een offer brengen: goud – wierook – mirre.

Een oude legende echter beschrijft de lotgevallen van een vierde koning genaamd Arteban. Hij zou samen met de anderen op weg gaan maar wordt opgehouden. Hoewel hij hen achterna reist is er steeds lot van andere mensen dat hem bindt. Met een deel van het voor de Heiland bedoelde geschenk lenigt hij de nood van de medemens en door zijn aanwezigheid en aandacht maakt hij hun lijden dragelijk. Zo vordert hij ogenschijnlijk maar langzaam en pas na vele jaren en al oud bereikt ook hij Jeruzalem. Daar is het dat hij aan het eind van zijn leven zijn allerlaatste geld offert voor een mens in nood. Juist dan wordt hij gewaar dat degene naar wie hij een leven lang op weg was, sterft aan het kruis. In het sterven ontmoet hij Hem die hij zocht: zijn tocht was volbracht.

De drie priesterwijzen uit het Morgenland offeren wat aan wijsheid in oude tijden is gevormd en leggen het Jezus Christus in handen. De vierde koning belichaamt hoe het daarna wil gaan: de tekens van het lot te verstaan en de nood van anderen uitgangspunt te laten worden van eigen handelen en dan Hem daarin te vinden.

Daarvoor heeft de mens een innerlijke kracht nodig die hem als een ster leidt. In de tijd van Epifanie wordt dat in de Mensenwijdingsdienst als een soort bede uitgesproken met de woorden: 'Mogen vinden de mensenzielen harte-liefde-stralend de weg-wijzende wereldgenadester'. In iedere dienst echter klinkt een woord dat op die lichtbron in ons wijst: 'De kracht van dit willen ontspringe uit een voelen dat zich vereent met Christus'. Dat voelen op de eigen weg tot richtsnoer te laten zijn maakt van een ieder mens de vierde koning die de merktekens van het lot herkent en daarin de Heer van het Lot ontmoet.

Ignaz Stegeman